

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระแสโลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสารสนเทศเกิด ภาวการณ์เชื่อมโยงกันของโลก รวมถึงเคลื่อนย้าย และแลกเปลี่ยนข้ามพรมแดนทางภูมิศาสตร์อย่าง เสรีและรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และแนวคิดค่านิยมอย่าง กว้างขวางรวมทั้ง กระแสการปฏิรูปเรื่อง โลกาภิวัตน์และการจัดการระบบเศรษฐกิจโลก ซึ่งจะทำให้องค์กรระหว่าง ประเทศมีบทบาทในด้านการเมืองและความมั่นคงของโลกมากขึ้นมีการปฏิรูปให้โปร่งใส และเป็น ประชาธิปไตยมากขึ้นซึ่งจากภาวการณ์ดังกล่าวผลักดันให้ประเทศต่างๆ ทั่วโลกต้องปรับ เปลี่ยน ท้าที่ กระบวนการและกลไกการบริหารจัดการประเทศให้สอดคล้องกระแสประชาธิปไตย การ ค้ำครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชน การพิทักษ์สิทธิมนุษยชน และ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10. 2550 : 35)

สำหรับประเทศไทยการพัฒนาประเทศ แม้ว่าจะได้วางรากฐานการบริหารประเทศภายใต้ การปกครองระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขมาตั้งแต่ พ.ศ. 2475 แต่ในระยะ เริ่มต้นการตัดสินใจระดับชาติอยู่ในมือของราชการระดับสูง ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการบริหาร บ้านเมืองอย่างแท้จริง เนื่องจากพื้นฐานการศึกษาของประชาชนยังต่ำเสื่อมถวน ไม่มีพลังและไม่ มี กลไกการมีส่วนร่วมหรือการตรวจสอบจากประชาชน ทำให้การใช้อำนาจของรัฐเป็นไปในทางที่ ละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชน มีการทุจริตประพฤติ มิชอบมองข้ามหลักคุณธรรมในการ ปกครอง ภายหลังสงคราม โลกครั้งที่ 2 บทบาทของรัฐเน้นเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจมากขึ้นมีการ พัฒนาระบบราชการ ให้เข้มแข็งเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศส่งผลให้ระบบราชการขยายตัว ซ้ำซ้อนขึ้น ในขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐ กับประชาชนยังห่างไกลกัน แนวคิดธรรมาภิ บาล ยังมิได้นำมาใช้ในประเทศ อันเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยต้องประสบ กับปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 (รัชนิยา เค็มมิน. 2548 : 1-2)

จากวิกฤติทางเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540 ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องนำแนวคิดตามหลัก ธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิรูปการเมืองและการปฏิรูประบบราชการ กล่าวคือการปฏิรูปการเมือง ได้วางแนวคิดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 อันเป็นการวางรากฐาน การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีที่เป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อเป็นการสร้าง

ความเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจสังคม และการเมืองของประเทศให้สามารถรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างทันสมัยสถานการณ์ โดยได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมา ซึ่งประกอบด้วยหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักกุ่มค่า (สถาบันพระปกเกล้า, 2547 : 1) อย่างไรก็ตามการปฏิรูปการเมืองดังกล่าว ยังไม่ทันครบทศวรรษก็มีการรัฐประหารล้มล้างรัฐธรรมนูญอีกครั้งเมื่อคืนวันที่ 19 กันยายน 2549 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากเหตุผลการรัฐประหารแล้วพบว่าสภาพสังคมไทยอ่อนแอมีข้อบกพร่องหลายเรื่อง เช่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการทุจริตประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐ และภาคธุรกิจ ส่งผลให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่น ในการทำงานของภาครัฐและระบบการเมือง อันเป็นเครื่องคอกย้ำให้เห็นถึงวิกฤติการของประเทศเกิดจากการบริหารที่ขาดหลักธรรมาภิบาล แต่ต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งมีผลบังคับใช้จนถึงปัจจุบันนี้ ก็ยังได้บัญญัติรับรองแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไว้หลายมาตรา เช่น กำหนดให้รัฐต้องดำเนิน การตาม แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดินดังนี้ คือพัฒนางานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการพัฒนา คุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงานใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ จัดระบบงาน ราชการและงานอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มี ประสิทธิภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วม ของประชาชน

ในส่วนราชการของการปฏิรูประบบราชการ ได้กำหนดไว้ในระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 โดยวางกรอบแนวทางการบริหารราชการไว้ว่า “การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายอำนาจ การตัดสินใจการอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน” และได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีเพื่อให้ทุกส่วนราชการนำไปปฏิบัติ โดยประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2546 เป็นต้นมา (สถาบันพระปกเกล้า, 2547 : 1) การจัดการปกครองท้องถิ่นรูปแบบ เทศบาล มีวิวัฒนาการเรื่อยมาตามความเหมาะสม กับสภาพการณ์ในแต่ละช่วงเวลา ตลอดเวลาแห่ง การพัฒนาการปกครอง ท้องถิ่นยังมีปัญหา และอุปสรรคหลายประการที่ทำให้การปกครองท้องถิ่น ไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในชาติอย่างเต็มที่สมดังวัตถุประสงค์ของการปกครอง

ท้องถิ่นที่ตั้งไว้ โดยวัตถุประสงค์หลัก คือ “การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล” การที่ประชาชนไม่กระตือรือร้นในการตรวจสอบ ควบคุมกำกับ ดูแลการดำเนินงานตามนโยบายของฝ่ายบริหารที่แสดงต่อสภาก็ส่งผลถึงการทุจริตคอร์รัปชันในวิธีการต่างๆ เป็นต้น (ศราวุธ ศรีประเสริฐ, 2543 : 1)

เทศบาล (Municipality) เป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่จัดตั้งขึ้นในพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นชุมชนเมืองหรือมีขีดความสามารถ และแนวโน้มที่พัฒนาขึ้นเป็นเมืองซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ทั้งนี้แต่ละประเภทจัดตั้งขึ้นอย่างสอดคล้องไปตามระดับความเจริญของท้องถิ่น จำนวนและความหนาแน่นของประชากร และอื่นๆ เทศบาลแต่ละประเภทมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญเหมือนกัน คือ การให้บริการสาธารณะตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งในด้านสาธารณูปการ ซึ่งเทศบาลแต่ละแห่งจะจัดการบริการดังกล่าวให้แก่ประชาชนมากน้อยแตกต่างกันไปตามสภาพพื้นที่งบประมาณและนโยบายสาธารณะของแต่ละเทศบาลแม้การให้บริการสาธารณะของเทศบาลจะมีความแตกต่างกันไป แต่สิ่งเดียวในการจัดบริการของทุกๆ เทศบาล คือ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเทศบาลนั้นๆ ให้มากที่สุด

ในปัจจุบันได้มีหน่วยงานหรือสถาบันต่างๆ ซึ่งได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น และได้เข้ามามีบทบาทร่วมดำเนินการสนับสนุนการสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น สถาบันพระปกเกล้า สถาบันปวช. อิงภรณ์ โดยได้มีการดำเนินการแสวงหาเทศบาลที่มีลักษณะธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อมอบรางวัลและประกาศเป็นตัวอย่าง เพื่อส่งเสริมเกิดเป็นขวัญกำลังใจใน การบริหารงานและเพื่อจะเป็นการพัฒนามาตรฐานการดำเนินงาน ตลอดจนการบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ซึ่งกระทรวงมหาดไทย ได้มีการดำเนินจัดตั้งคณะกรรมการ เพื่อคัดเลือกองค์กรที่ดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยจะดำเนินโครงการต่อเนื่องทุกปี

จากการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ที่ผ่านมา ในปี พ.ศ. 2544, พ.ศ. 2546, พ.ศ. 2549 ได้รับรางวัลการดำเนินงานความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมจากสถาบันพระปกเกล้า (วารสารสถาบันพระปกเกล้า, 2552 : 10) ผู้ศึกษา ในฐานะที่เป็นนักวิชาการจัดเก็บรายได้ ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จึงเห็นความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนย่อย ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานพร้อมทั้งให้คณะกรรมการชุมชนย่อย ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลนครขอนแก่น โดยผ่านกระบวนการแสดงความคิดเห็น และคาดหวังว่าข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำมาปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานเทศบาลนคร

ขอนแก่น ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนย่อย
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนย่อย ที่จำแนกตามเพศ อายุ และเขตเลือกตั้งที่อาศัยอยู่
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนย่อย

สมมติฐานการศึกษา

1. การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนย่อย อยู่ในระดับปานกลาง
2. คณะกรรมการชุมชนย่อยที่มี เพศ อายุ และเขตเลือกตั้งที่อาศัยอยู่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนย่อย ซึ่งผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตามหลักธรรมาภิบาล กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

1. เนื้อหาหลักธรรมาภิบาล

- 1.1 หลักนิติธรรม
- 1.2 หลักคุณธรรม
- 1.3 หลักความโปร่งใส
- 1.4 หลักการมีส่วนร่วม
- 1.5 หลักความรับผิดชอบ
- 1.6 หลักความคุ้มค่า

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการชุมชนย่อยในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ได้แบ่งเขตพื้นที่ออกเป็น 4 เขต มีชุมชนย่อยทั้งหมดจำนวน 90 ชุมชน คณะกรรมการชุมชนละ 24 คน รวมจำนวนทั้งหมดจำนวน 2,160 คน ได้แบ่งเขตพื้นที่ออกเป็น 4 เขต

2.2. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการชุมชนย่อยในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำนวน 393 คน โดยการคำนวณตามสูตรของทาโรยามาเน่ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 41-42)

3. ตัวแปรในการศึกษา

3.1. ตัวแปรอิสระ หมายถึง คุณสมบัติทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

3.1.1 เพศ

- 1) หญิง
- 2) ชาย

3.1.2 อายุ..... ปี

- 1) 25-40 ปี
- 2) 41-50 ปี
- 3) 51 ปีขึ้นไป

3.1.3 เขตเลือกตั้งที่อาศัยอยู่

- 1) เขต 1
- 2) เขต 2
- 3) เขต 3
- 4) เขต 4

3.2 ตัวแปรตาม หมายถึง การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

3.2.1 หลักนิติธรรม

3.2.2 หลักคุณธรรม

3.2.3 หลักความโปร่งใส

3.2.4 หลักการมีส่วนร่วม

3.2.5 หลักความรับผิดชอบ

3.2.6 หลักความคุ้มค่า

4. สถานที่

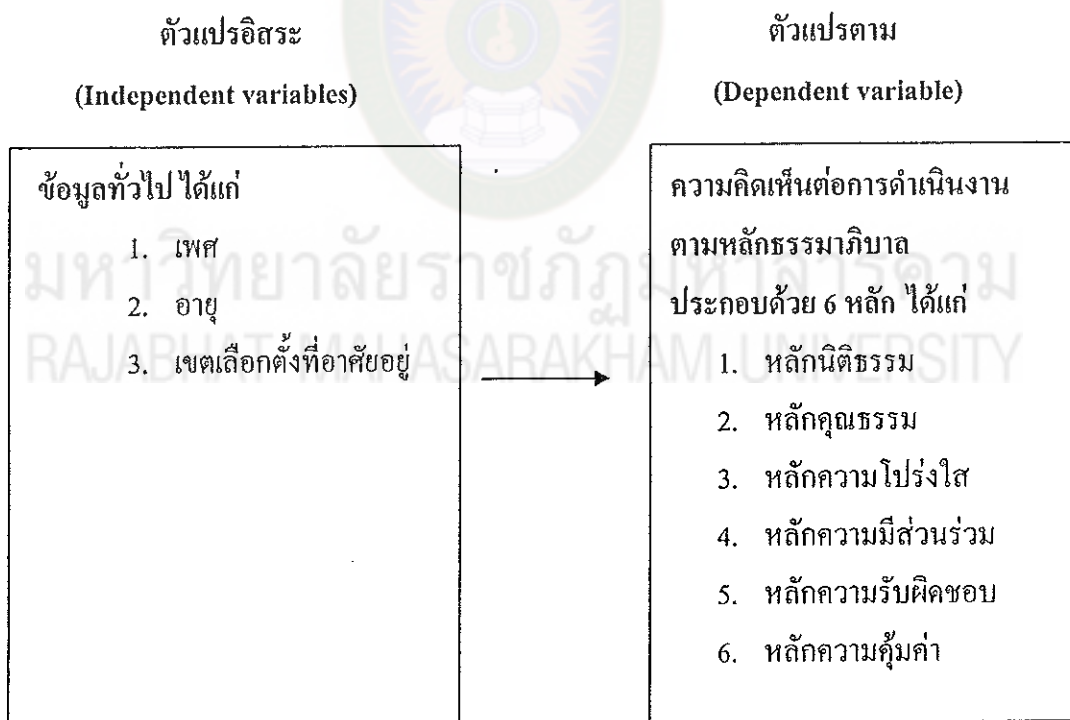
เขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

5. ระยะเวลาการดำเนินการ

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษาค้างนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม – 30 พฤษภาคม 2554

6. กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครขอนแก่นจังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษาใช้กรอบความคิดหลักธรรมาภิบาลตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ประกอบด้วย 6 ด้าน มาเป็นกรอบแนวความคิดในการศึกษาค้างนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

เทศบาล หมายถึง เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

คณะกรรมการชุมชนย่อย หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มาจากการเลือกตั้งจากประชาชนในชุมชน ซึ่งมีบทบาทหน้าที่เป็นศูนย์กลางของชุมชนในการประสานงาน เสนอความคิดเห็น ปัญหา ตลอดจนการบริหารงานภายในชุมชนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งชุมชนในการศึกษารั้ครั้งนี้ หมายถึง คณะกรรมการชุมชนย่อยในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ชุมชนย่อย (ตามความหมาย กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย) หมายถึง ชุมชนในเขตเทศบาลที่ประชาชนอาศัยอยู่ร่วมกัน โดยมีสภาพพื้นที่ หรือภูมิศาสตร์ร่วมกัน เช่น เขต ถนน ตรอก ซอย อาคารบ้านเรือนแนวเดียวกัน หรือมีลักษณะเป็น Block (บล็อก) หรือ Zone (โซน) เดียวกัน เช่น กลุ่มต่างๆ ชุมชนแออัด หรือหมู่บ้านจัดสรร เป็นต้น

เขตเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ หมายถึง ชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 4 เขต ได้แก่ เขต 1 เขต 2 เขต 3 เขต 4

การดำเนินงาน หมายถึง การทำงานตามขั้นตอนที่วางแผนไว้ ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

หลักธรรมาภิบาล หมายถึง กติกา หรือกฎเกณฑ์ในการบริหารหรือการปกครองที่ดีเหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 6 หลักดังต่อไปนี้

1. หลักนิติธรรม หมายถึง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ แบบแผนของทางราชการที่นำไปปฏิบัติตามกฎหมายกำหนด หรือการปฏิบัติที่ให้ความเสมอภาคและความเป็นธรรมกับประชาชนทุกคนและสามารถใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ แบบแผนของการดำเนินงานที่กฎหมายกำหนดขององค์การชัดเจน เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติเพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตเป็นนิสัยประจำชาติ

2. หลักคุณธรรม หมายถึง เป็นการยึดมั่นในความถูกต้องดีงามโดยแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติเพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัยประกอบอาชีพสุจริตเป็นนิสัยประจำชาติ

3. หลักความโปร่งใส หมายถึง กระบวนการทำงาน กฎเกณฑ์กติกา มีความเปิดเผยตรงไปตรงมา ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในสังคมสามารถถ่ายโอนได้อย่างเป็นอิสระและการสร้างความ

ไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยปรับปรุงกลไกการทำงานมีความโปร่งใส เช่น การบริหารกิจกรรมต่างๆ สามารถเปิดเผยให้สาธารณะตรวจสอบได้ ประชาชนมีโอกาสได้รับรู้เรื่องการจัดซื้อ จัดจ้าง การส่งเสริมให้ประชาชนได้เรียนรู้การทำงานของเทศบาล

4. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจอย่างเท่าเทียมกันทั้งโดยตรงหรืออ้อมโดยผ่านสถาบันต่างๆ ที่มีอำนาจอย่างชอบธรรม ร่วมรับรู้และเสนอความคิดเห็นต่อองค์การ เช่น มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีการร่วมในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน มีส่วนร่วมเป็นกรรมการ โครงการต่างๆมีส่วนร่วมในการประชุมในชุมชน

5. หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตัดสินใจใดๆของเทศบาลต้องกระทำ โดยมีพันธะความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนเองกระทำต่อสาธารณชน รวมถึงการตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง เช่น การมุ่งมั่นปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถและรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน การมีหน่วยบริการประชาชน การดำเนินการจัดตั้งงบประมาณดำเนินกิจกรรมตามแผนฯ การมีวิธีการบริการประชาชนด้วยความจับใจ

6. หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ตอบสนองความต้องการของสังคม โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าที่สุด และดำเนินการให้บริการสาธารณะที่ให้ผลลัพธ์เป็นที่น่าพอใจและกระตุ้นการพัฒนาของสังคมทุกด้าน เช่น การจัดสรรให้ทรัพยากรต่างๆ ได้อย่างคุ้มค่า การให้ความสำคัญแก่ประชาชนที่มาใช้บริการ ลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลของการศึกษา จะเป็นข้อเสนอแนะและเป็นแนวทางสำหรับการบริหารงานของเทศบาล นครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ด้วยหลักการบริหารจัดการที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล เพื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพ ในส่วนของการดำเนินงานภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นข้อมูลสำหรับการทำการศึกษาครั้งต่อไป